

Fjármálaráðuneytið
Þórhallur Arason
Arnarhváli
150 Reykjavík

Reykjavík, 3. september 2010.

Efni: Umsögn vegna draga að frumvarpi til breytinga á lögum nr. 84/2007 um opinber innkaup.

Samtök iðnaðarins (SI) þakka fyrir að fá að koma að athugasemdum við gerð frumvarps til breytinga á lögum um opinber innkaup. Tilgangur frumvarpsins er að innleiða tilskipun Evrópuþingsins og ráðsins 2007/66/EB þar sem kveðið er á um meginreglur er skylda ríki til að koma á fót skilvirkri og skjótri kærumsferð á sviði opinberra innkaupa, tryggja jafnfræði o.fl.

SI eru almennt jákvæð gagnvart þeim nýmælum er finna má í frumvarpinu, þ.mt. ákvæði um óvirkni samnings, önnur viðurlög og málsmeðferðarreglur.

Samkvæmt frumvarpsdrögum er m.a. verið að styrkja kærunefnd útboðsmála og fyrir séð er að málum mun fjölga fyrir nefndinni. SI taka því undir það sem fram kemur í athugasemdum með frumvarpinu að mikilvægt er að styrkja málsmeðferð og starfssemi kærunefndarinnar eftir föngum. Er því afar mikilvægt að starfsskilyrði nefndarinnar verði bætt verulega en eins og réttilega kemur fram í athugasemdum með frumvarpsdrögum hefur kærunefndin hingað til aðeins haft löglærðan ritara í hlutasarfi.

SI fagna þeirri ákvörðun fjármálaráðuneytisins að láta fara fram almenna greiningu á úrskurðum kærunefndar útboðsmála sem lið í almennu mati á störfum nefndarinnar.

Samkvæmt frumvarpsdrögum eru ekki fyrirhugaðar breytingar á 19. gr. núgildandi laga um opinber innkaup, er fjallar um gildissvið opinberra innkaupa undir viðmiðunarfjárhæðum Evrópska efnahagssvæðisins, en þar segir í 2. mgr. greinarinnar:

„Ákvæði þessa þáttar taka ekki til innkaupa sveitarfélaga, stofnana þeirra, annarra opinberra aðila á þeirra vegum, sbr. 2. mgr. 3. gr., eða samtaka sem þessir aðilar kunna að hafa með sér. Þessum aðilum er þrátt fyrir þetta ávallt heimilt að beita reglum þessa þáttar í heild eða að hluta við innkaup sín. Sveitarfélög skulu setja sér reglur um innkaup sín, enda hafi þau ekki ákveðið að kaupa inn samkvæmt reglum þessa þáttar í heild.“

Samtökin hafa um árabil talað fyrir því að nauðsynlegt sé að samsvarandi reglur gildi um alla þá aðila sem fara með opinbert fé. Reynslan er sú að oft rísa deilur þegar sveitarfélög bjóða ekki út verksamninga jafnvel fyrir mjög háar fjárhæðir. Samtökin telja óeðlilegt að sveitarfélög geti metið hvort og hvenær þau ákveða að bjóða út allt að þeim viðmiðunarfjárhæðum sem gilda á Evrópska efnahagssvæðinu. Með þeim hætti skapast einnig misræmi milli sveitarfélaga og það veldur erfiðleikum fyrir verktaka sem vita ekki hvaða reglur gilda innan hvers sveitarfélags. Má líkja þessu við að ólíkar umferðarreglur gildi milli sveitarfélaga. Með hækkun evrópuviðmiða í vor takmarkaðist eðlilega gildissvið laga um opinber innkaup hvað varðar innkaup sveitarfélaga. Sem dæmi um hve

Óheppilegt núverandi fyrirkomulag er, þá nefna SI innkaup/útboð Borgarbyggðar á hjúkrunarheimilum sem gert er samkvæmt samningi ríkisins við sveitarfélagið. Aætlaður kostnaður verksins er líklega 645 milljónir króna. Borgarbyggð ákvað bjóða verkið ekki út með venjulegum og hefðbundnum hætti líkt og lög um opinber innkaup kveða á um, heldur fela stofnun/félagi í sinni eigu að leita tilboða hjá tveimur aðilum í sveitarfélaginu.

Ákvæði 19. gr. laganna um að sveitarfélögin geti valið um að kaupa inn eftir reglum laga um opinber innkaup eða setja sér eigin innkaupareglur kom fyrst inn í lög um opinber innkaup 2007. Reynslan af þessu fyrirkomulagi er sú að sveitarfélögin kjósa sárasjaldan að beita regluverki laga um opinber innkaup um innkaup sín og þá hafa örfá sveitarfélög sett sér innkaupareglur eins og skylt er samkvæmt lögum. Ljóst er að ákvæðið er algerlega haldlaust þar sem engin viðurlög eru við því ef sveitarfélög kys hvorki að eiga undir regluverk laga um opinber innkaup né setja sér eigin innkaupareglur. Sem dæmi má nefna í þessu sambandi að stærsta sveitarfélag landsins, Reykjavíkurborg, hefur ekki endurskoðað innkaupareglur sínar eftir að lögum um opinber innkaup var breytt 2007. Þá hefur Reykjavíkurborg í alllangan tíma ekki vísað til innkaupareglna borgarinnar í útboðsgögnum sínum í tengslum við kaup á vörum, verkum eða þjónustu þegar um er að ræða útboð undir þeim viðmiðunarfjárhæðum er gilda á Evrópska efnahagssvæðinu.

Samtökin skora á stjórnvöld og löggjafann að ráða bót á þessu og koma sveitarfélögum undir regluverk laga um opinber innkaup að öllu leyti eins og er í nágrannalöndum okkar þar sem settar hafa verið reglur fyrir innkaup undir viðmiðunarfjárhæðum á Evrópska efnahagssvæðinu.

Kjósi stjórnvöld og löggjafinn hins vegar að leyfa sveitarfélögum að hafa þetta áfram valkvætt er mikilvægt að breyta lögum um opinber innkaup þannig, að skýrt verði kveðið á um að ef sveitarfélög setji sér ekki eigin innkaupareglur skuldbinda þau sig til að eiga undir regluverk laga um opinber innkaup að öllu leyti.

Þá vilja SI loks vekja athygli á mikilvægi þess að setja inn í lög um opinber innkaup skýr ákvæði varðandi heimild kærunefndar útboðsmála til að taka fyrir kærumál er snúa að innkaupum sveitarfélaga þegar um að ræða innkaup undir viðmiðunarfjárhæðum Evrópska efnahagssvæðisins. Verulegur skortur er á reglum um þetta í núgildandi lögum.

SAMTÖK IÐNAÐARINS

Sigurður B. Halldórsson, hrl.